

Udruga Pjover i etno-eko selo Velo Grablje

Prezentacija 2020.

PJOVER

UDRUGA ZA ZAŠTITU
I REVITALIZACIJU V. GRABLJA

www.pjover.com

Udruga Pjover - za zaštitu i revitalizaciju Velog Grablja

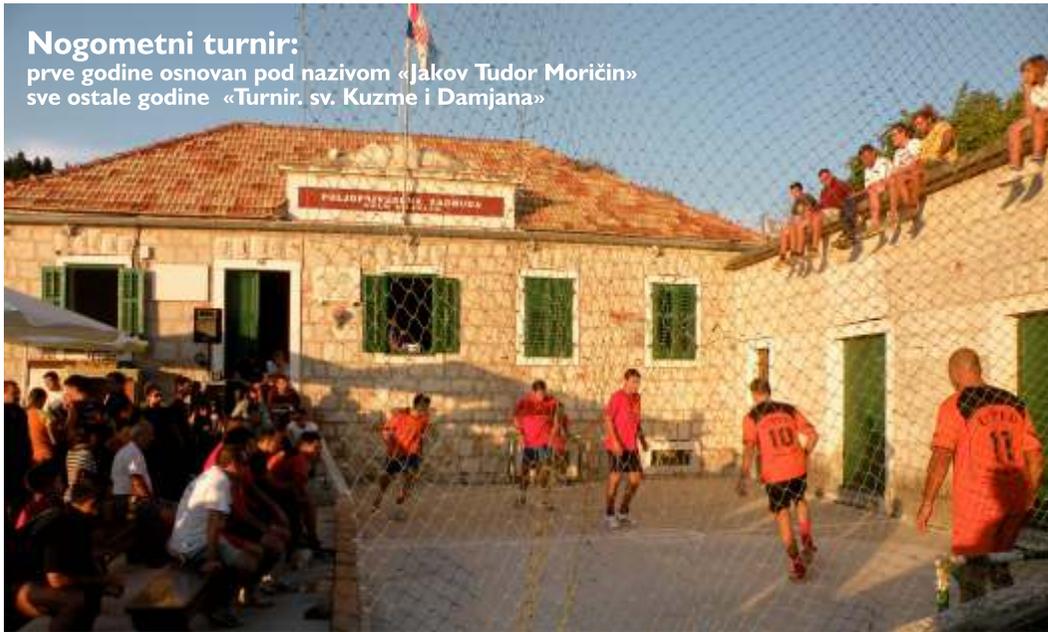
- **2005. - Nogometni turnir uoči blagdana sv. Kuzme i Damjana / organizacija plesa / pokretanje godišnjaka - Časopis «Slobodan Dalmatinac»**
 - Prof. Nikša Petrić prijavljuje Velo Grablje na projekt Etno-eko selo SDŽ (gosp. Joško Stella, Upravni odjel za turizam)

- **2006. - osniva se U. Pjover; (osnivačka skupština, 14.5.2006. g.)**
 - svi uvjeti za život (struja / tel. internet / voda 2006.!)
 - ime Pjover (krasan primjerak pjovera u selu, asocijacija na vodu, prijeko potrebnu za život)
 - osnivači, nekolicina mladih, koji su svoje djetinstvo proveli u selu

- **2007. - Proslava obljetnice osnivanja prve Ružmarinske zadruge 1892.**
 - početak moderne proizvodnje eteričnih ulja u Hrvatskoj
 - podignuli 3 spomen ploče zaslužnima (don Ante Petrić, Bartul Tomičić, don Niko Gamulin)
 - "Ružmarinska zadruga 1892. Obljetnica", Nikša Petrić, Stanislav Štambuk, Velo Grablje, 2007.
 - napravili sanitarni čvor u selu / osmislili «grobajsku sparticu», prigodan poklon paket iz sela

Nogometni turnir:

prve godine osnovan pod nazivom «Jakov Tudor Moričin»
sve ostale godine «Turnir. sv. Kuzme i Damjana»

Specijalno izdanje iz V. Grablja dana 24.09.2005g.(Subota)

Povratak mladosti u Grablje

Velika fešta uoči proslave Sv. Kuzme i Damjana Memorijalni turnir Jakov Tudor Moričin

Sunčan dan i mnoštvo mladosti obasjalo je Velo Grablje... Sve je bilo spremno za početak velike fešte uoči Sv. Kuzme i Damjana...

Memorijalni turnir na male branke u čast Jakova Tudora Moričinoga. Nešto više od petstotinjak ljudi došlo je vidjeti poslasticu priređenu za sve ljubitelje nogometa i dobre zabave. Oni koji su bili, svjedočit će zauvijek, dok oni koji nisu, kroz ovaj broj novina mogu vidjeti o kakvom se spektaklu radilo.

V. Grablje

CA PIČI - prvo mjesto

Hvarska ekipa "CAPIČI" nošena fanatičnom podrškom sa tribina osvojila je prvo mjesto u finalu protiv grabaljsko-splitske kombinacije "BLACUŠEVI", rezultatom 8:2

BOGATE NAGRADE!!!

2006

UDRUGA MLADIH GRABLJANA

PJOVER

Osniva se udruga MLADIH GRABLJANA pod nazivom "Pjover"!!!
Zašto "Pjover"?!, Simbolično, jer predstavlja prijeko potrebnu stvar za misto,
a to je VODA!, (Logotip predstavlja kap i prvo slovo Grablja).

...Svrha udruge je oplemeniti selo, urediti salu, napraviti društvenu prostoriju
za sve, sanitarni čvor, organiziranje turnira, predstava, karnevala... čišćenje i
pošumljavanje izgorenog (Pjover), sačuvanje prostora škole, i sve potrebno
za misto koje, nažalost propada...

Na nama mladima je da napravimo pomak, zato pomognite svi i učlanite se!!!

Računamo na 60-ak članova.....

prof. Nikša Petrić

Velo Grablje / foto: I. Pervan

Udruga Pjover osnovana je s ciljem da zaštiti cjelinu područja Velog Grablja, njegovu prirodnu i kulturno-povijesnu baštinu, obnovi tradiciju i sačuva identitet mjesta, a u svrhu promicanja održivog razvoja .

Cilj udruge je kontinuirano djelovati na revitalizaciji mjesta kroz akcije i projekte u sklopu gospodarskih potreba i perspektiva.

- **Počeli smo hrabro, mladenački, naivno ... enormna energija ... radne akcije, uređenje zadruga, uređenje pjovera, čišćenje sela uoči turist. sezone ... ukrašavanje sela za blagdane, izdavanje knjiga, izložbe, predstave, koncerti ... organizacija odnošenja glomaznog otpada (starih auta) ...**
- **Uvelike nam je pomoglo, što su Velograbljani u osnovi veseli ljudi, vedri, sudionici raznih kulturno-umjetničkih udruga u gradu Hvaru i društveni aktivisti. (u samom startu brojali smo preko 100 članova)**
- **Sve što smo kao novo osnovana udruga zamislili - nastojali smo izrealizirati !!! ... odgovornost i dosljednost nam je i danas motiv ...**

PROSLAVA SV. KUZME I DAMJANA,

ZAŠTITNIKA VELOG GRABLJA *o likaru duše i tila...*

23.09-26.09

program:

23.09.06 - SUBOTA, - TURNIR NA MALE BRANKE (od 13,00-22,00h)

(cjelodnevni program praćen glazbom, uz dobru spizu i piće)

24.09.06 - NEDJELJA, - ujutro MISA ZA 120 GODINA CRKVE,

- predstavljanje brošure "Ljetopis Grablja" Ivana Zoranića (1872-1886)

- nakon mise otvaranje izložbe Ivica Tomičića - "Tajne duše Tajnikove"

- 18.00 - Predstava "LITO DURO I PASOJE, PROVO JUBOV ZAUVIK OSTAJE"
glazbeno-scenska grupa Srednje škole Hvar "Nastanjeno srce"

- 18.45 - Klapa "Bodulke" i Klapa "Galešnik" Hvar

25.09.06 - PONEDJELJAK, - izložba "Tajne duše Tajnikove", I.T.T.

26.09.06 - UTORAK, - ujutro: Svečana misa Sv. Kuzme i Damjana

- nakon mise predstavljanje knjige "Velo Grablje u 20 st."

Kuzme Petrića dipl.prof. kemije

- popodne: Svečana procesija

- navečer: PLES, uz glazbu UŽIVO!!!

Dičji tanac, Stori tanac, Damen bal (Dame biraju)...

SPONZORI:

Uređenje pjovera

Proslava obljetnice osnivanja prve Ružmarinske zadruga 1892.

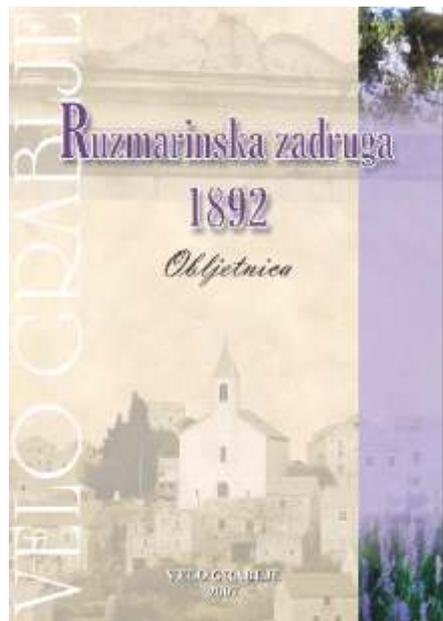
Bartul Tomićić

don Ante Petrić

don Niko Gamulin

U POVODU 115. OBLJETNICE OSNUTKA
PRVE RUZMARINSKE ZADRUGE 1892.
I 105. OBLJETNICE POČETKA MODERNE PROIZVODNJE
ETERIČNIH ULJA U HRVATSKOJ OVU SPOMEN-PLOČU
POSTAVLJA

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODNOGA
GOSPODARSTVA REPUBLIKE HRVATSKE

VELO GRABLJE, 10.6.2007.

Grobajska spartica

Novi sanitarni čvor

Projekt etno-eko selo SDŽ

Projekt etno-eko selo SDŽ

- Ruralni (seoski) turizam postaje sve atraktivniji, kroz turističku valorizaciju dobio je priliku za razvoj.
- Skupština Splitsko-dalmatinske županije usvojila je 2005.g. program poticanja obnove raseljenih i zapuštenih etno-eko sela u svrhu proširenja turističke ponude, za koji svake godine sudionici koji zadovolje potrebne uvjete na natječaju dobiju financijska sredstva za poticanje obnove. Sredstva se troše za izmjere, izrade podloga, planova, studija i dr. ...
- Kroz program poticanja pomaže se u očuvanju lokalnog identiteta, tradicije i običaja, štiti okoliš i jača autohtonu, tradicijsku i ekološku proizvodnju
- Projektom Eko-etno sela nastoji se vratiti život u opustjela naselja na obali, u dalmatinskom zaleđu i na otocima radi ambijentalnog turizma, koji bi spriječio daljnje raseljavanje sela, odnosno omogućio stanovništvu izvor zarade.
- Mnoga sela u Hrvatskoj već mogu poslužiti kao dobri primjeri obnove i razvoja sela u sklopu projekta Eko-etno sela, koja su danas izletničke destinacije, a neka već funkcioniraju sa zasad skromnom smještajnom i ugostiteljskom ponudom.
- Sreća u nesreći je bila što je napuštanje sela za posljedicu imalo očuvanost prirodnog okoliša i nenagrđenost izvorne arhitekture, na kojoj je doduše vidljiv teret godina, ali se barem izbjegla agresivna betonizacija i apartmanizacija.
- Vlasnički odnosi predstavljaju zasad prilično veliki problem za ovaj projekt, ali će se to sljedećih godina pokušati riješiti i ostvariti projekt do kraja.
- Prekrasan krajolik koji okružuje Velo Grablje, blizina grada Hvara i očuvanost izvornog izgleda mjesta nude mogućnosti za razvoj seoskog turizma kroz razne djelatnosti, zadruga, seoska i poljoprivredna domaćinstva, osmišljavanje i uređenje pješačkih i biciklističkih staza uz promicanje kulturne i prirodne baštine, tradicijskih obrta i proizvoda..

Ali pri pretvaranju takvog sela u turističku atrakciju treba biti oprezan, imati puno poštovanja prema tradiciji, puno znanja i istovremeno puno ukusa i mjere koja će na vrijeme upozoriti koji su potezi prikladni, a koji narušavaju postojeću baštinu. Zbog toga je potrebno educirati stanovništvo o zakonskim regulativama i o mogućnostima, u cilju poboljšanja ugostiteljskih i turističkih usluga u ruralnom turizmu.

Rad udruge Pjover paralelno se razvijao sa projektom etno-eko selo ...

- Odmah smo prepoznali potencijal sela i projekta
- U našim novinama aktivno smo počeli pisati o važnosti projekta
- Sudjelovali smo na svim organiziranim predavanjima, edukacijama
- Isticali smo važnost obnove kuća - pod Konzervatorskim nadzorom - edukacijski smo se postavili ... preventiva je najvažnija !
- Izdali smo Turistički vodič Velog Grablja
- Osmislili smo prijedlog za tematske staze Velog Grablja (prof. Nikša Petrić)
- Pohodili smo etno-eko sajmove (Zagreb, Arena 14.-18.10 2009.)
- U prostoru stare uljare osmislili smo ideju da se napravi muzej
- U 3 godine izdali smo 4 knjige / biblioteka / izdavaštvo
- Arhiv kontakata svih dionika projeketa
- Ideja koju smo u početku predlagali za sva Etno eko sela:

- Zračće - MORE / RIBARSTVO
- Malo Grablje / Milna - VINO
- Brusje - MASLINOVO ULJE
- Velo Grablje - LEVANDA
- Male Rudine - ARHIKTETURA / AGER ?!
- Humac - STOČARSTVO / GASTRONOMIJA / ARHEOLOGIJA (Grapčeva špilja)

velo grablje

• ETNO EKO SELO • ETHNO ECO VILLAGE •

2010...

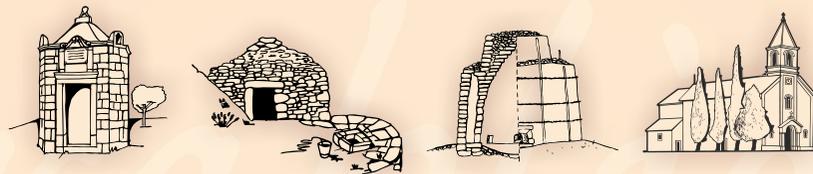
«motivacijska» čestitka povodom Novogodišnjih blagdana, 2010.

Što je Velo Grablje dobilo kroz projekt «Etno-eko selo» ?

- izrada konzervatorskog elaborata (Sve kuće unutar zaštićene zone)
- podlogu za izradu urbanističkog plana uređenja /UPU/ (Kako se gradi u zaštićenom dijelu)
- Projekte obnove pojedinačnih zgrada u selu - društvenog vlasništva (Zadružni dom, Destilerija, Škola)
- Uređenje vanjske fasade i krova na destilerija za preradu levandina ulja «Petrola» / SDŽ + grad Hvar iz Gradskog proračuna
 - ovdje moramo naglasiti da Grad Hvar ima poziciju iz Gradskog proračuna za ulaganja u etno-eko sela!

- IPA program Jadranske prekogranične suradnje / Agencija RERASD
 - Radove uređenja pješačkih staza, VIDIKOVACA i suhozida uredila su se 3 vidikovca u Velom Grablju (Sv. Rok, Sv. Vid, Japjenica)
 - Obilježavanje spomenika, kuća društvene važnosti, prigodnim tablama/signalizacijom
 - Prigodne brošure i promotivni materijali

- MED MED HERBS / Mediteransko ljekovito bilje IPA program prekogranične suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina
 - Projektor, platno, 20 štandova, prigodne brošure i promotivni materijali

• ETNO-EKO SELO • ETHNO-ECO VILLAGE •

Velo Grablje, Malo Grablje, Humac, Brusje, Zoraće i Mala Rudina.

Pozivamo Vas

Na stručni skup "**Projekti razvoja Etno-eko sela**", na sajmu GAST-22. ožujka 2012. g. u Splitu
/prezentacijska dvorana 1, paviljon 1 u 10.00 sati./

Na sajmu će biti predstavljena Etno-eko sela otoka Hvara, a kao domaćin predstaviti
će se Udruga Pjover - za zaštitu i revitalizaciju Velog Grablja.

GRAD HVAR

www.pjover.com

🌱 Za potrebe predstavljanja Etno-eko sela otoka Hvara, snimili smo edukativni video, organizrali promo štand, svim uzvanicima uručili smo prigodne poklone ...

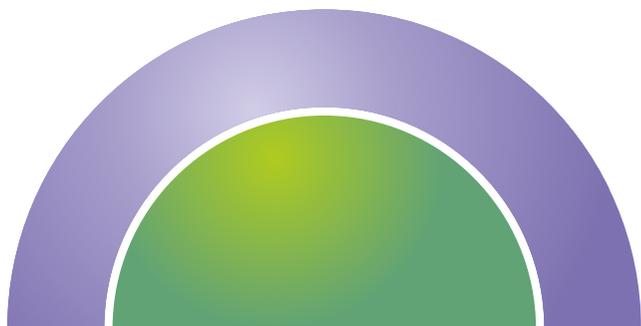
- nakon godina sakupljanja iskustva, bili smo spremni za jednu veliku manifestaciju ...
- analizirali smo što nas za razliku od drugih sela - najviše ističe, s čim se možemo ponosit ...
- s čim **Velo Grablje** u suvremenim uvjetima i sa kojom ponudom može privući posjetitelje u selo ...

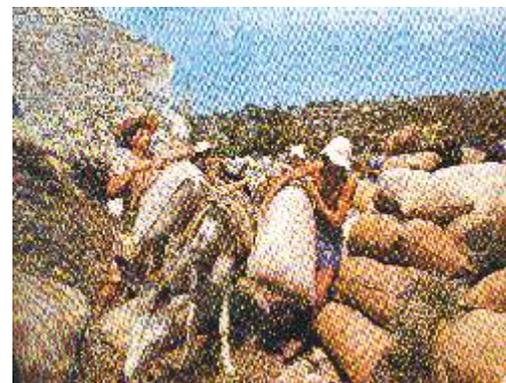
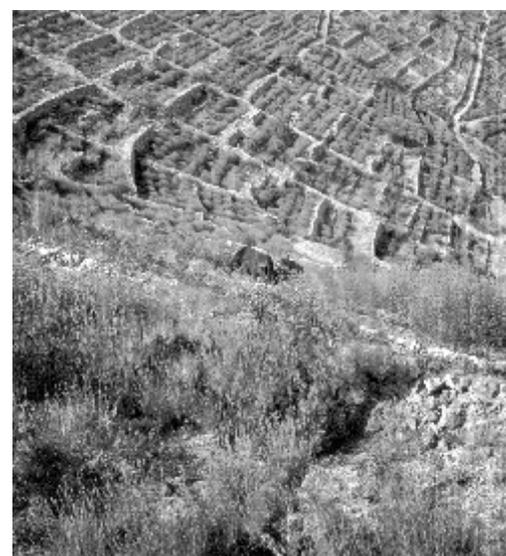
FESTIVAL LEVANDE - Velo Grablje Hvar

Zašto Velo Grablje ?

- Prva Ružmarinska zadruga u Hrvatskoj
- Bartul Tomičić - prvi saditelj levande na otoku Hvaru
- Autohtona sorta «Budrovka» - lavandin
- Nogometni i boćarski klub «Levanda»
- Lorenzo Tudor - «Kralj levande», najveći proizvođač levandina ulja 60tih
- Specifičnost terena - Suhozidna baština - spomenik ljudskom radu !

festival levande
Velo grablje hvar
Croatia

FESTIVAL LEVANDE - Velo Grablje Hvar

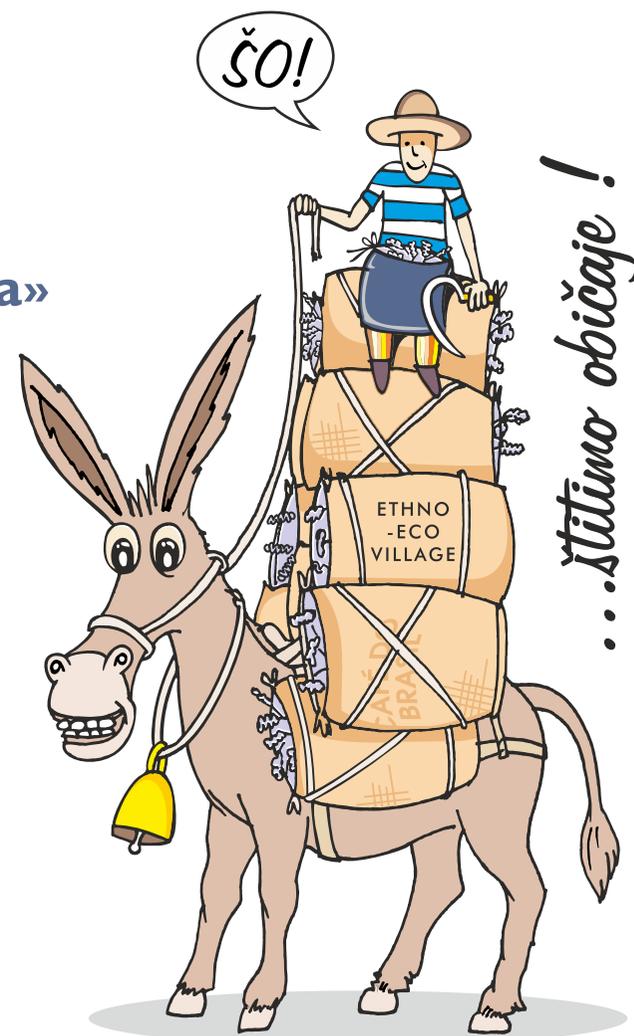
Edukativno, gospodarska, turistička i kulturna manifestacija

Osnovni program:

- ŽETVA u poljima levande
- DESTILACIJA lavandinog ulja u destileriji «Petrola»
- IZLAGAČI autohtonih proizvoda od levande
- EDUKACIJE
- RADIONICE / SUHOZIDNA RADIONICA ...
- KULTURA
- GASTRONOMIJA

HRVATSKI
OTOČNI
PROIZVOD

ŽETVA u poljima levande

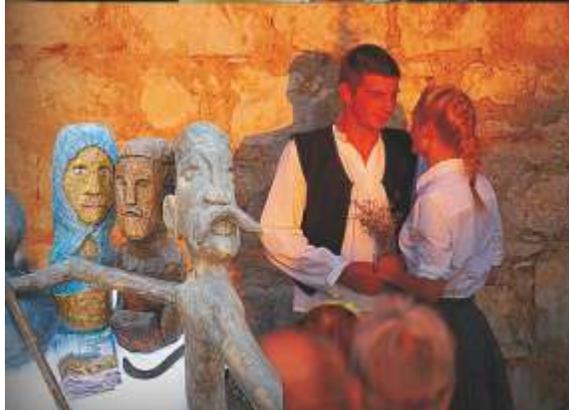
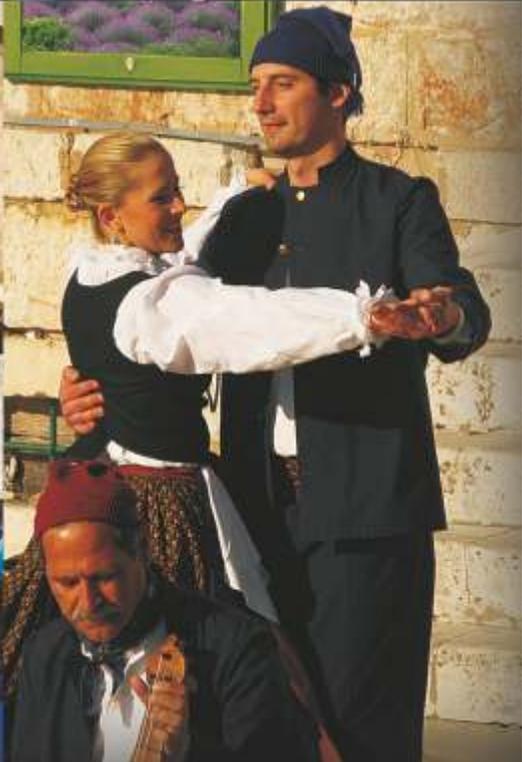
DESTILACIJA lavandinog ulja u destileriji «Petrola»

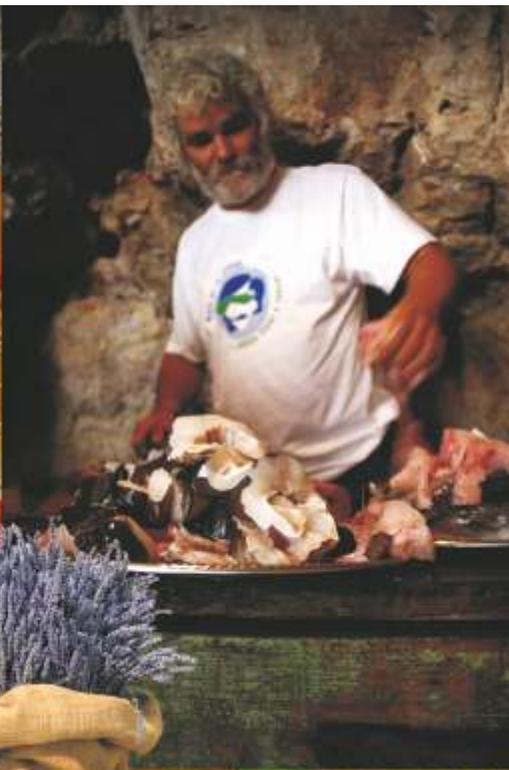
IZLAGAČI autohtonih
proizvoda od levande

**EDUKACIJE
RADIONICE /
SUHOZIDNA , DJEČJA...**

KULTURA

GASTRONOMIJA

Kroz festival smo ispromovirali:

Suhozidnu baštinu:

- suradnja sa U. «4 grada Dragodid»
- Radionica suhozida Petrebišća
- zaštićeno nematerijalno dobro RH
- na listi smo umijeća suhozidne gradnje
- **UNESCO**
- Japjenica na Roskarsnici

Zavičajna zbirka u prostoru «Stare uljare»

Kroz intenzivan rad udruge, izrealizirali smo;

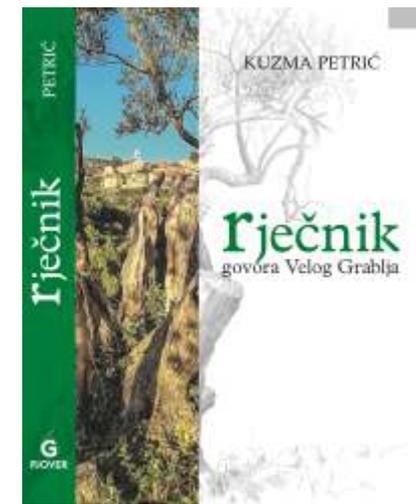
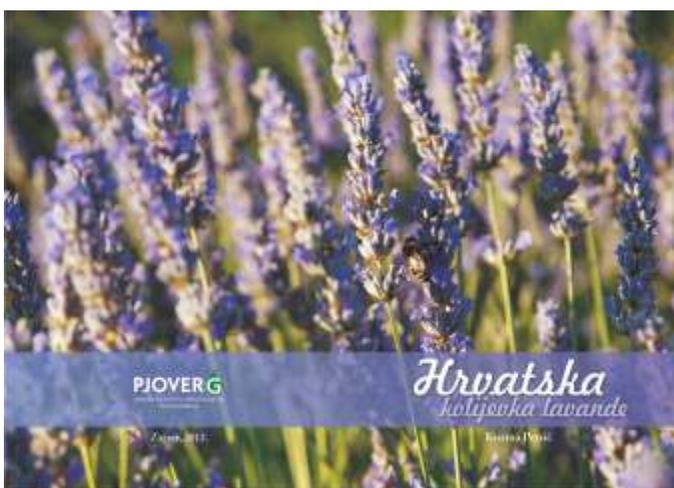
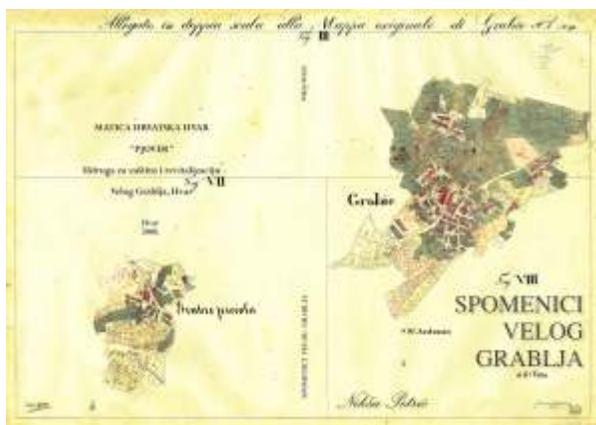
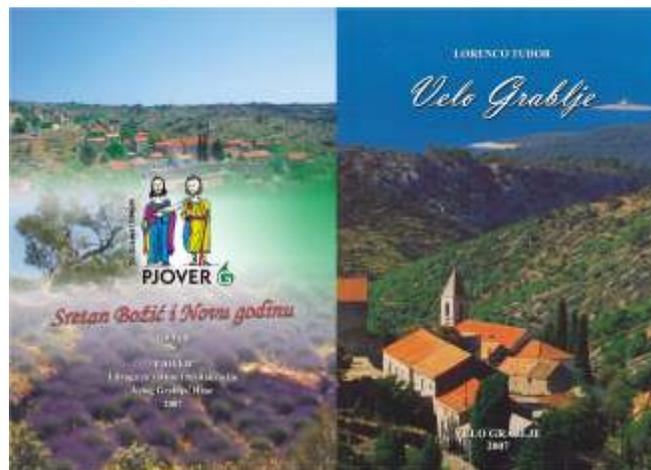
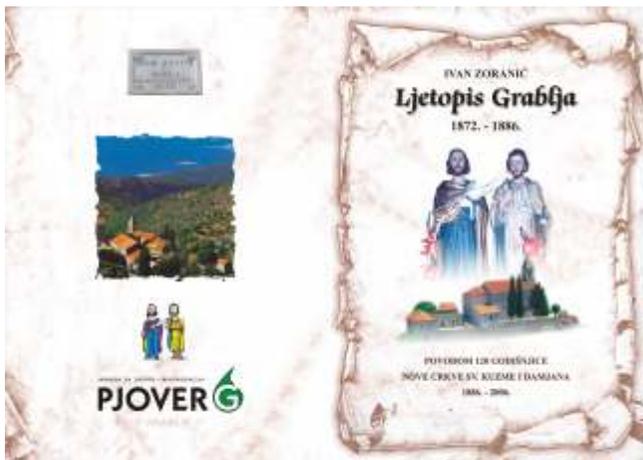
- **POŠTA** - Uredili društvenu prostoriju, sakupili sav arhiv na jedno mjesto
- **DOM SANJARA** - Napravili smještajne kapacitete
- **BIBLIOTEKA VELO GRABLJE** - izdali I I knjiga vezanih za Velo Grablje
- **10-ak stalnih postava tematskih IZLOŽBI**
- **BOGAT PROMOMATERIJAL** (sudjelujemo na sajmovima, fjerama ...)
- **VIZUALNI IDENTITET MJESTA** (logotipovi , web stranica, fb, pošt. markica)
- **MEDIJSKI SMO INTERESANTNI** (članci, video prilozi, dok. filmovi, filmovi strane i naše produkcije ...)
- **UVIJEK SPREMNI** na suradnju i pomoć ostalim grabaljskim institucijama (MO V. G., PZ V. Grablje, NK Levanda, Crkva sv. Kuzme i Damjana ...)

**Uredili društvenu prostoriju,
sakupili sav arhiv na jedno mjesto**

GRAD HVAR

VELO GRABLJE

NK LEVANDA

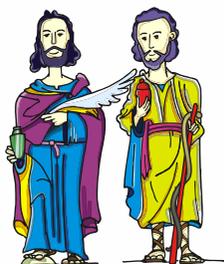

BK LEVANDA

PJOVER

UDRUGA ZA ZAŠTITU
I REVITALIZACIJU V. GRABLJA
www.pjover.com

SV. KUZMA I DAMJAN
ZAŠTITNICI V. GRABLJA

MEMORIJALNI TURNIR
LUKŠA NEZIĆ

TURNIR NA MALE BRANKE
"SV. KUZMA I DAMJAN"

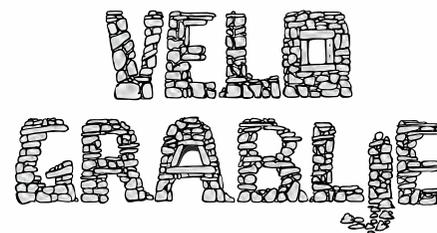

festival levande
Velo grablje hvar
Croatia

• ETHNO-ECO VILLAGE •

Velo Grablje
HVAR • CROATIA

DOM SUHOZIDA
HVAR • CROATIA

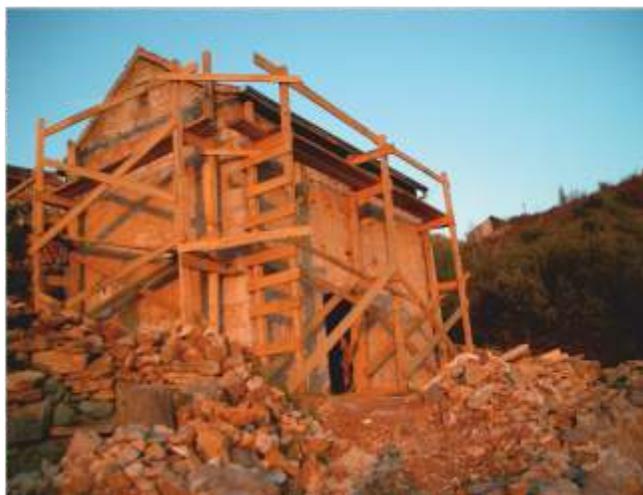

 Kao udruga smo sazrijeli,iskusni smo, te imamo jasno definiran plan i smjer razvoja (koji će ovisiti o mnogim stvarima ...)

- **Projekt «Zeleno svijetlo», 2014.**
- **Lista prioriteta, 2015.**
- **Popis inventara / bogat arhiv**

G Napredak kroz privatni sektor;

- 2 osnovnoškolca (Josip i Luka)
- Obnovljene kuće (dobre primjere istakli izložbom)
- Kuće za iznajmljivanje
- Konoba «Zbondini»
- Privatni muzej u nastajanju Ive Zaninovića Gornjova
-
-

 Suradnja sa svim srodnim organizacijama, i podrška njihovom radu;

- Članovi smo; **LAG Škoji, PlatFORma Hvar, Pokret otoka**
- **Udruga Tartajun - Dol, pobratimili se 27.6.2010.**
- **Udruga «4 grada Dragodid», suhozidna baština**
- **Mladi milnarani - Susret «Malo - Velo Grablje», održanih uzastopnih 10 god.**
- **Gradska knjižnica i čitaonica Hvar, OŠ Hvar, MHB**
- **PD Hvar, Hvar metropola mora, Kino Mediteran, Održivi otok, U. Pelišnjak, galerija «Dalmacijaland», ...**

- **MEDUNARODNE SURADNJE: Graz (Festival lend wrbl), Ljubljana (Filozofski fakultet), volonteri iz stranih zemalja ...**
- **Puno privatnih osoba, nevezano što nemaju poveznicu sa Velim Grabljem**

Budućnost rada U. Pjover:

- **Cesta Velo - Malo Grablje nam je otvorila mnoge mogućnosti (hladni asfalt)**
- **Obnova Škole - Multifunkcionalan prostor (2014., - ..., natječaji)**
- **Destilerija - novo postrojenje (2018.) + Muzejski postav**
- **Novi nasadi levande (Okrugli stol - «Budućnost levande na otoku Hvaru»)**
- **Projekt «Zeleno svjetlo» - težiti modelu profesionalizma - ovakav rad prelazi okvire volonterizma!. Prihode ostvariti kroz turizam usko vezan za poljoprivredu (smještajni kapaciteti + aktivni turizam ...)**
- **Naš forte; biciklizam, planinarstvo, penjanje, tematske staze, gastronomija (Grobajska pašticoda) ...**
- **Suradnja sa turističkim agencijama**

Budućnost kroz privatna ulaganja:

- **Obnovljene kuće (za više opcija), ugostiteljska ponuda, autohtoni suveniri umjetnički ateljei ...**

Problemi:

- **Ljudski faktor (sve nas je manje ... neodgovoran odnos prema okolišu ... i sl.)**
- **Početni entuzijizam ?! (s vremenom splasne ...)**
- **Birokracija ?! (udruge sve više moraju obavljati papirologiju, a sve manje raditi ... Volonterski dnevnik ?!**
- **Imovinsko pravni odnosi ... stalni problem napredka!**
- **Privatni interes - ne smije biti već ili ispred javnog/društvenog interesa sa odstupanjem od konzervatorskih načela - prilike za ostvarenje naših ciljeva su sve manje ...**
- **Bolji nadzor odgovornih službi.**
- **Nedostaje nam više zajedništva i povjerenja ...**

Zahvala:

- Radna ekipa (uži tim)
 - Članovima udruge
 - Svim dosadašnjim članovima uprava
 - Prijateljima udruge
 - Volonterima
 - Sponzorima i donatorima
 - Svim grabaljskim institucijama
- Gradu Hvaru
 - TZ Grada Hvara
 - SDŽ / RERASD / EU
 -
 -
 - Medijima

... i za kraj ...

... i za kraj ...

- Sve što smo vidjeli na ovoj prezentaciji možda se moglo bolje i više, ali naglašavamo sve smo odradili **VOLONTERSKI !**
- Ne znamo što nam budućnost nosi ... ali uvelike ovisi o nama samima ...
- U odgoju djece, naglasite im vrijednosti onog što imamo, jer sav trud naših predaka na ovoj škrtoj zemlji, ne smije ostati zaboravljen !

An aerial photograph of a terraced landscape, likely a mountainous region. The terrain is covered in a dense, grid-like pattern of small, rectangular plots, possibly agricultural fields or terraces. The colors range from dark green to brown, indicating different vegetation or soil types. A prominent, winding road or path is visible, cutting through the grid. The overall appearance is that of a highly organized and cultivated area.

Hvala na pažnji!